

Venstre. Jeg har i denne Sag som i en Række andre Sager, der vedrører Afhjælpning af uheldige Forhold under Krigssituationen, nærmest staaet til Venstre for Regeringen. Der foreligger her en Forveksling. Man opfatter som Indvendinger mod Hovedhensigten de Indvendinger, jeg har fremsat overfor Præciseringen af Midlerne. Her er det; jeg har gjort mig til Talsmand for, at Hensigten ikke maa naas ved at gribe stærkt ind i den enkelte Persons eller det enkelte Selskabs økonomiske Velfærd; opstaaer der Tab i denne Sag, maa det bæres af Samfundet, ikke af den enkelte. Jeg kan forstaa, at det ærede Medlem fra Møen maaske paa dette Omraade har en fra min afvigende Anskuelse; vore Anskuelser om, hvad der er tilladeligt i Retning af Ekspropriation overfor den enkelte, er selvfølgelig paa Grund af vor politiske Stilling bundforskellige.

Den højtærede Minister vendte sig mod mine Udtalelser om et tænkt Tilfælde, men jeg maa fremdeles fastholde, at dette tænkte Tilfælde i Virkeligheden illustrerer en Uret, der i et hvilket som helst Øjeblik kan blive aktuel. Jeg kan ikke se, at det kan være rigtigt uden videre, som den højtærede Minister gjorde, at sammenstille den Mand, der har købt gamle Ejendomme til Nedrivning under fuldt loyalt Hensyn til Samfundet for at opføre nye og bedre Bygninger, med den Udbytter af Samfundet, der fingerer at foretage Forbedringer af en Ejendom for at kunne inkassere de 40—50 pCt.s Huslejepaalæg, som man i mange Tilfælde ser praktiseret her i København. Man maa huske, at vi i dette Ting har set venligt paa en Bestræbelse, der gik ud paa Nedrivning af gamle Bydele og Opførelse af nye Bygninger i de gamles Sted. Det er da ikke rigtigt, hvis man uden videre paa en overordentlig haardt rammende Maade vil gribe ind overfor de Mænd eller de Selskaber, der har søgt at udføre en Modernisering af Byens Bebyggelse.

Jeg tror, at en af de ærede Talere var dristig nok til at hævde, at der ikke forelaa noget virkeligt Tab i det af mig omtalte Tilfælde. Jeg synes, dette er ganske fejlagtigt. Hvis f. Eks. en Person køber en gammel Bygning for 100,000 Kr., medens Bygningen i Virkeligheden ved Udleje for den gamle Leje kun kan forrente 60,000 Kr., vil dette dog betyde et ganske betydeligt Tab og et Tab, som vi ikke har Ret til at paalægge den nye Ejer ved at forlange, at han fremdeles, maaske i flere Aar, skal udleje Ejendommens Lejligheder for den gamle Leje. Det naturlige er her et af to:

enten, at Kommunen betaler den Forskel, der bliver mellem Forrentningen af disse to Summer, eller ogsaa, at man gaar et Skridt videre og bestemmer, at den nye Ejer ikke skal indtræde i sin økonomiske Forpligtelse overfor den gamle Ejer før Lovens Udløb. Dette vilde være en rationel Løsning, da den gamle Ejer selvfølgelig ikke lider noget direkte Tab ved vedblivende at have den samme Indtægt af sin Ejendom som tidligere. For den nye Ejer vilde der derimod, hvis han er indtraadt helt i Ejerforholdet, afgjort blive Tale om et Tab.

Det glæder mig at kunne slutte med at imødekomme den højtærede Ministers Ønske ved paa ny at udtale, at Venstre — ogsaa jeg — er rede til med Alvor og Villie at behandle Lovforslaget i et Udvalg.

Fraenkel: Den højtærede Minister vilde dække den mærkelige Sætning, som det ærede Medlem fra Nyborg (Birch) gjorde opmærksom paa, med Docent Warmings Autoritet. Nu maa jeg sige, at jeg sætter megen Pris paa Docent Warming og hans Forfatterskab, dog mere paa hans Statistik, ikke saa meget paa hans Sprog. Den Haandbog, som den højtærede Minister henviste til, sætter jeg ogsaa megen Pris paa, og jeg bruger den hyppigt, men min Glæde over den er mere begrundet i de gode statistiske Sammendrag end i Teksten, som under Bestræbelserne for at gøre alt saa kort som muligt er blevet, forekommer det mig, vel knap, vel meget statistisk. I det hele taget har vor Universitetsundervisning paa dette Omraade sin Styrke i den statistiske Videnskab, her staar den vistnok paa Højde med, hvad der findes alle andre Steder; dette gælder derimod ingenlunde om den øvrige Del af Videnskaben, saa vidt jeg er i Stand til at have nogen Mening derom. Hvis jeg opfatter Sætningen rigtigt, siger den ikke andet, end at man, naar man laver en ny Forretning, maa sørge for, at den kan betale Produktionsomkostningerne. Men jeg er slet ikke sikker paa, at jeg opfatter den rigtigt; og at jeg ikke er sikker derpaa, viser jo, at den dog ikke kan være affattet saa ganske overordentlig selvindlysende, thi er jeg end ikke over Middelt begavelse, er jeg vel heller ikke under.

Jeg tør maaske tillade mig at berigtige et Par Oplysninger, som den højtærede Minister kom med, og som jeg tror den højtærede Minister vil være glad ved at faa berigtigede. Det drejer sig om den Bydel, som jeg interesserer mig saa meget for, nemlig Prinsensgadekvarteret, og som